

Euroopa Projekt EDEN: kui numbrid loevad.

Viisteist demonstratsiooni läbi viidud, 109 uut seadet hinnatud, üle 200 lõppkasutaja projekti kaasatud ning 90 probleemset lünka käsitletud – need on peamised numbrid, mille projekti EDEN koordinaator Clive Goodchild (BAE Systems) projekti lõppkonverentsil 11ndal ja 12ndal oktoobril Brüsselis oma ettekandes välja tõi.

Need numbrid kirjeldavad ulatuslikku tööd, mida 36 projektipartnerit 15st riigist on rohkem kui 3 aasta jooksul teinud arendamiseks innovatiivseid seadmeid ja protseduure CBRNE (keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste, tuuma- ja lõhkeainete) ohtudele reageerimiseks ja intsidentide ärahoidmiseks. Põhirõhk on olnud võimekuste, tehnoloogiate ning süsteemide integreerimisel.

Osana konsortsiumi arendustegevusest töötati välja ja täiustati rohkem kui 50 olemasolevat töövahendit, mille hulka kuulusid meetodid süsteemide vastupidavuse kindlaksmääramiseks, rahvastiku ohureaktsiooni modelleerimiseks, kaugjuhitud proovivõtmiseks ja mõõtmiseks, samuti mitmetasandilised situatsiooniteadlikkuse süsteemid, Euroopa esimene tuumareaktori südamikku terviklikkuse mõõtmisüsteem ning lisaks leiutati ja arendati projekti käigus välja 10 uut innovatiivset seadet, millest omakorda 2 said täieliku kommertsiaalse tootena välja lastud.

Kõikides demonstratsioonides kasutati kontseptuaalselt uut lähenemist, mis võimaldas juba olemasolevaid süsteeme integreerida uute innovatsioonidega.

Kõik viisteist demonstratsiooni grupeeriti 3 teema-stsenaariumi järgi: esiteks, hädaolukorrad bioloogilise ja keemilise saaste esinemisel toidu tarneahelas, teiseks reaktsioon keemilisele rünnakule ning kolmandaks radioloogiline ning tuuma-alane turvalisus. Demonstratsioonide ulatus varieerus laiaulatuslikest suur-aktsioonidest, millest väliharjutuse käigus võtsid osa sajad esmatasandi

reageerijad, kuni lauapealsete harjutusteni simuleeritud keskkondades. EDENi projekti lisandväärtus seisnes demonstratsioonide ajal 109 uue töövahendi katsetamises ja hindamises lõppkasutajate poolt. Lõppkasutajad hindasid, kas projekti alguses mitmete seminaride käigus identifitseeritud töövahendid suudavad või ei suuda efektiivselt täita lünkasid vajaminevas võimekuses. Ühtlasi anti tagasisidet võimalike paranduste sisseviimiseks, et operatiivsetele vajadustele paremini vastata. Väga suurt rõhku pandi ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKE) konstruktiivsele kaasamisele demonstratsioonide ajal, kuna VKE-d mängivad tänapäeval suurt rolli julgeolekusektori teadus- ja arendustöö läbiviimisel. VKE-de panus EDEN-i projektis oli koordineeritud VKE Platvormi poolt tihedas koostöös Tarnijate Platvormiga.

EDEN lõpukonverentsi kaks võtmelementi olid EDEN STORE (i.k. pood) esitlus ning konverentsiga samaaegselt toimuv CBRNE FAIR (i.k. näitus) 2016.

EDEN STORE on veebirakendus, mis pakub CBRNE huvigruppidele hulga võimalusi: näiteks on seal kataloog rohkem kui 270 erineva töövahendiga, siis veel simuleeritud ja reaajas kriisijuhtimiskeskond, turvatud foorum praktikute omavaheliseks infojagamiseks ning keskne repositoorium treeningmoodulite ja operatsiooniprotseduuride jagamiseks. See saavutus seab Euroopa teistest ettepoole CBRNE ennetuse ja vastumeetmete valdkondades. Ligipääs veebirakendusele on võimalik pärast autentimist lingi <https://eden.astrium-eu-projects.eu> kaudu.

CBRNE FAIR 2016 oli kahepäevane näitus Brüsselis, kus EDEN-i projektipartnerid ning VKE ja Tarnijate Platvormid näitasid projekti käigus välja arendatud lahendusi. Huvigrupid ja lõppkasutajad said võimaluse projekti ja selle tulemuste kohta rohkem teada saada. Näitus oli oluline võimalus arendustegevuse ideevahetuseks ning hea võimalus organisatsioonidevahelisele koostööle tõuke andmiseks, parandades nii Euroopa-sisest kommunikatsiooni CBRNE ohtude vastu võitlemisel.

Projekti EDEN pärand on silmatorkav ja väärtuslik, andes käegakatsutava mõju Euroopa kodanike ning infrastruktuuri turvalisuse parandamiseks.

Uuendused ja raportid EDEN projekti kohta on saadaval veebilehel:

<https://eden-security-fp7.eu/>.